

Asia: VN/23602/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi nuorisolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan järjestöjä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 17 ja 18 §; asetuksen 5 ja 6 §)

Valtakunnallisuus : 7 maakuntaa kuulostaa paljolta, jos toimitaan esimerkiksi kulttuuristen vähemmistöjen kanssa.

Arviointikriteeristö kuulostaa hyvältä, mutta esimerkiksi ajankohtaisuus on tulkinnanvarainen. Ohjeistusta ja arviointikriteeristöä tulisi avata, että olisi hakijoille läpinäkyvä. Jos perusteet muuttuvat, niin avoin ja ajantasainen viestintä kentälle olisi arvokasta.

Kelpoisuuden peruuttaminen on oltava mahdollista, mutta tulisi kirjata minkälaisella prosessilla tämä tapahtuisi.

2. Lausunto valtakunnallisia nuorisoalan osaamiskeskustoja (OSKE) koskeviin esitysluonnoksiin (lain 19 §; asetuksen 7 ja 8 §)

ei lausuttavaa

3. Lausunto nuorisokeskustoja koskeviin esitysluonnoksiin (lain 20 §; asetuksen 9 ja 10 §)

ei lausuttavaa

4. Lausunto muita säännöksiä koskeviin esitysluonnoksiin (lain 23, 24, 26 ja 27 §; asetuksen 1 §)

ei lausuttavaa

5. Lausunto Harrastamisen Suomen mallia koskeviin esitysluonnoksiin (lain 12 a ja 21 a §)

Yhdymme lausunnossamme Harrastusverkoston lausuntoon.

Kannatamme Suomen Mallin kirjaamista lakiin, mutta haluamme huomauttaa, että mallin toteutumista tulee seurata ja arvioida ja kehittää tietoperusteisesti.

Keskeistä Suomen mallissa on se, että sen tarkoitus on taata kaikille lapsille ja nuorille maksuton ja mieluisa harrastus.

Toinen keskeinen asia on lasten ja nuorten osallisuus, eli toiminta haastaa myös harrastuksen järjestäjiä ja edellyttäne toimintatapojen muutosta sekä kunnissa että harrastuksen järjestäjien toiminnassa. On epäselvää miten osallisuus ymmärretään eli kuuleminen harrastustoiveista ei välttämättä ole riittävää osallisuutta. Lisäksi vaikka harrastuksia toteutetaan kyselyn perusteella, kerholaisia ei kuitenkaan välttämättä tule, koska mielipiteet muuttuvat. Osallisuutta olisi esimerkiksi osallistuminen toiminnan suunnitteluun, mikä vahvistaisi olennaisesti myös yhteiskunnallisia taitoja kuten vuorovaikuttamisen ja vaikuttamisen taitoja. Tämä vaatii mahdollisuutta toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Avustusten hakeminen vuosittain (kunnat) - ja esimerkiksi kuntien kilpailutuksiin osallistuminen (harrastusten järjestäjät) vuosittain on hallinnollisesti raskasta.

Kolmas keskeinen asia on harrastustarjonnan monipuolisuus - Suomen mallin tulee ja tulisi mahdollistaa erilaisten harrastusten kokeilu eri ikävaiheissa.

Suomen mallin yhteentoimivuutta muun harrastustoiminnan kanssa tulisi sujuvoittaa ja tavoitavuutta parantaa. Viestintää tulisi kohdentaa vanhemmille.

Kytkös kouluun on tärkeä - harrastamisen tapahtuessa koulupäivän yhteydessä eli siitä tulisi laissa mainita. Emme kuitenkaan kannata oppilas -sanon käyttöä, koska kyseessä on vapaa-ajan toiminta. Tulisi lisätä tekstiin myös yhteistyö kodin kanssa - kodin, koulun, kunnan ja harrastusten järjestäjien kanssa.

6. Lausunnonantajan yleiskommentit tai huomiot/ehdotukset koskien lain muita säännöksiä

ei lausuttavaa

Lämsä Hanna

